

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Titvlvs III. De Clericis conjugatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

TITULUS III.

DE CLERICIS CONIUGATIS.

§. I.

An Clerici conjugati ad ordines, vel beneficia Ecclesiastica promoveri possint?

Resp. dari quidem Clericos conjugatos, qui in minoribus constituti duxerunt uxores, ad ordines tamen, & ad Ecclesiastica beneficia, vel administrationes, admitti non debent conjugati, nisi continentiam voverint perpetuam (cum consensu uxoris) & unicam, eamque virginem (ab alio non corruptam) duxerint, prout habetur in c. 2. h. 2. *in c. 2. h. 2. junctâ Gloſiâ V. Virginem.* Neque enim est conveniens, ut idem Divinis Ministerijs, quæ summam requirunt puritatem, & rei uxoriæ serviat, & cum in omnibus habeatur talis ut laicus, laicus autem ad beneficia Ecclesiastica promoveri non possit, consequenter neque hic promoveri poterit, ita ut nec regulâ de trienniali pacifica possessione juretur, tanquam omnino inhabilis.

§. II.

An Clerici matrimonium contrahere, eoque contracto beneficia retinere possint?

Ordines sacros impedimentum dicens matrimonii esse ex Lib. 4. pa-

tebit, & consequenter Clerici in Sacro constituti, nec validè, nec licitè matrimonium contrahere possunt, prout etiam asseritur in c. Si quis. 1. h. 2. ubi per dispensationem, & excommunicationis sententiam compellendi dicuntur ad illas mittendas, quas de factò ducere non possunt post Sacrum ordinem susceptum presumperunt. Qui verò Clerici in minoribus tantum constituti sunt, validè quidem & licitè contrahere possunt matrimonium, ad beneficia tamen Ecclesiastica, si quæ habeant, dimittere, & appellendos tales, ex pluribus juris tenet patet. c. Quod à te. 3. & c. Diversi. cum usus Conjugii, ut asserit Pontifex non bene conveniat cum mundificationis ministerio. Et quamvis Orientales five Græcæ Ecclesiæ Sacerdotibus necessarium sit, prout patet ex c. Cum olim. 2. uti matrimonio ante sacerdotiū contracto, contrahere tamen matrimonium post susceptum Sacerdotium nec illis licet. Debent tamen his, qui in minoribus constituti uxores duxerunt, & beneficia propterea privati sunt, restitui bona, quæ Ecclesiis, in quibus beneficiati fuerunt, accessoriè unâ secum obtulerunt. c. Quod à te. 3. h. 2. Tum quod cadit principali, cadat etiam accessorium. ap. reg. 43. in 6. tum quod benignitas Ecclesiæ non patiatur talem egere ad vitam necessariis.

§. III.

Utrum Clericus matrimonium contrahendo amittat beneficia obtenta ipso jure, an verò solam per sententiam Iudicis?

Respondetur ipso jure, ante sententiam Iudicis, vacare beneficia, quæ Clericus validè matrimonium contrahens (etiãsi nondum illud consummaverit) obtinet; ut tradit *Glossa in c. 1. h. 2. V relinquenda* (cum quòd matrimonium validum, est de jure incompatible, cum beneficio Ecclesiastico, & consequenter, qui sciens hoc, validè contrahit illud, ipso facto beneficiis suis renuntiare videtur, cum quòd sub hac conditione Clerico conferatur beneficium, ut non assumat statum incompatible de jure cum beneficio, ergo non subsistente conditione, amittit ipso facto beneficium) non quidem quasi amitteret beneficium in pœnam delicti, quod nullum committit, si in minoribus adhuc constitutus validè contrahat, sed ob renuntiationem tacitam, aut deficientem conditionem, sub qua beneficium collatum est; & quamvis in jure dicatur, compellendos hos tales ad relinquenda beneficia & his privandos esse, intelligenda tamen hæc verba non sunt, quasi ipso jure non vacarent beneficia, sed quòd compellendi sint, ut possessione etiam cedant beneficiorum de jure vacantium. Extenditur autem hæc responsio, quòd per contractum validè matrimonium talis Clericus, omnia etiam jura ad beneficium obtinendum, vel acquirendum amittat, quæ fortassis per rescriptum gratiæ obtinuit, argu. *Clement. gratia 4. de rescriptis. &*

omnes etiam pensiones Ecclesiasticas quæ titulo Clericali alicui collatæ sunt, cum etiam hæc talia sub dicta conditione conferantur, & ipso facto his renuntiet, qui validè matrimonium contrahit; et tamen pensiones, quamvis ex redditibus Ecclesiæ sumptæ sint, quæ in stipendium laboris alicujus temporalis, Cantori v.g. Sacristæ &c. assignantur, sicuti ab uxoratis obtineri possunt, ita etiam obtentæ ante matrimonium retineri possunt, etiam matrimonio contracto, cum nec incompatibiles sint cum statu illo, nec sub conditione allata, sed in laboris mercedem assignantur.

Quodsi tamen Clericus talis beneficiatus invalidè contrahat matrimonium, sive in minoribus, sive in majoribus constitutus sit, ob impedimentum aliquod dirimens, secundum probabiliorè sententiam non vacat ipso jure beneficium, taliter invalidè contrahentium, cum rationes allatæ, pro hoc casu nulliter contracti matrimonii nihil probent, & quod irritum est, nullum possit producere effectum, sed si culpam aliquam contrahendo commiserunt, eò quòd v.g. in sacris constituti matrimonium in validè contraxerint, privari possunt suis beneficiis, in pœnam delicti commissi, & attentati, cum infamia status Clericalis, matrimonii: pœnales enim constitutiones, quæ nonnunquam attentationi eandem pœnam statuunt, quæ statuitur pro re consummata, extendendæ non sunt, ad casus non expressos in jure, qualiter casus hic de quo agitur, non est expressus.

§. IV.

§. IV.

An Episcopus possit dispensare cum Clericis conjugatis in minoribus, ut possint obtinere beneficium, vel cum Clericis in sacris constitutis, qui uxores de facto duxerunt, ut officia sacra ordinum iterum exercere possint?

Respondetur quoad primam questionem negativè, cum solius Pontificis sit, cum talibus uxoratis ad beneficia obtinenda, vel retinenda dispensare, (neque enim inferior, qualis est Episcopus, in lege superioris, qualis est lex privans uxoratos beneficiis, & ad hæc obtinenda inhables reddens, dispensare potest, nisi expressè hoc ipsi concessum sit) prout etiam sumitur ex *s. Diversis s. b. 1.* & quamvis in aliis quibusdam casibus, majoribus etiam, contra jus commune dispensare possit Episcopus, juxta concessam illi licentiam, in rebus tamen à jure communi exorbitantibus, qualis est dispensatio in lege Superioris, non potest à pari aut à majore &c. dici argumentum.

Quoad secundam questionem in titulo §. hujus propositam, posse Episcopum dispensare cum Clericis, qui in sacris constituti de facto, invalidè tamen, cum unica, eaque Virgine matrimonium contrahere præsumserunt, post longam poenitentiam actam, & vitam laudabiliter in continentia duxerunt, ut suis officiis restituantur, & in illis ministrare possint, & ad altiores etiam ordines promoveri *s. Sane 4. b. 1. & c. 1. juncta Gloss. P. dispensativè. Qui Clerici vel uxores &c.* tum quòd bigamiam (rigidè dictam) hi tales non contrahant, tum quòd statum

incompatibilem cum Clericali ab eis non elegerint, tum quòd dispensent cum his licentia, à jure concessa Episcopis.

§. V.

An, & quâ ratione Clerici in minoribus constituti, & conjugati quantum privilegii Clericalibus, vel contrahendo matrimonium illa perdant?

De jure communi antiquo Clerici qui in minoribus constituti matrimonium validè contraxerunt, habentur Laici, neque potest ab Episcopo appellari ad habitum & tonsuram habendam, cum privilegio clericali non gaudeat, etiam si habitum & tonsuram deferat, ut ait Pontifex in *c. Joannes* & ad tributa & vectigalia aliasque exactiones sæculari Magistratui subiacet, cum bona illius ab hereditariis onibus immunita non sint, *c. Ex parte 9. b. 1. &c. unico eodem in 6.* Sed cum una & Virgine contraxerunt, habitum & tonsuram deserunt, *addit Tridentinum sess. 23. c. 6. de reformatione* alicujus Ecclesiæ servitio adscripti Episcopo, eidem Ecclesiæ inserviant, privilegio Canonis, & fori gaudent. Et quidem ex probabiliore sententia, etiam in criminalibus juxta *c. 1. in 6. b. 1. in 6.* ubi dicitur pro excessibus (id est criminibus suis) conventi in Iudice Laico non posse, sive criminibus (ad vindictam scilicet publicam) Civiler pro suis excessibus (ad privatum scilicet alterius interesse) jagantur, que tamen, si has condiciones, qui una & Virgine contraxerunt, non